Lietas Nr. 132015616
Lietas arhīva Nr. 104AA-0641-16/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 26.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese – referente B.Būmeistere
tiesneses Z.Lagzdiņa, I.L.Zemīte

izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3, administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. D/, personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2016.gada 11.maija spriedumu, un

k o n s t a t ē j a

2016.gada 3.martā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PC241064 par to, ka 2015.gada 20.decembrī plkst.11.38, Rīgā, /pers. D/ vadīja transportlīdzekli Audi A6 Avant, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, pa Albatrosu ielu no Bauskas ielas puses /adrese/ virzienā, būdams alkoholisko dzērienu ietekmē. Minimālā alkohola koncentrācija izelpā 2,64% promiles, konstatēta ar mērierīci Alco Quant 6020 Nr.A107526, kas atbilst koncentrācijai asinīs. Transportlīdzekļa vadītājam stājas spēkā transportlīdzekļa vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums.

Atbildība par pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk tekstā – Latvijas APK) 149.^{15}panta ceturtajā daļā.

2016.gada 30.martā Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā saņemts /pers. D/ pieteikums par 2016.gada 3.martā sastādītā administratīvā pārkāpuma protokola Nr.PC241064 un pieņemtā lēmuma par saukšanu pie administratīvās atbildības atcelšanu un lietas izbeigšanu.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2016.gada 11.maija spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas APK 149.^{15}panta ceturtajā daļā un sodīts ar administratīvo arestu uz 13 (trīspadsmit) diennaktīm, naudas sodu 1300 EUR (viens tūkstotis trīs simti *euro* 00 centi) apmērā, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem. Administratīvā aresta izciešanas termiņš skaitīts no faktiskās soda izciešanas uzsākšanas brīža.

Par pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2016.gada 11.maija spriedumu atcelt pilnībā un administratīvo lietu par viņa saukšanu pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Ceļu satiksmes noteikumu 39.1.2.punktā un Latvijas APK 149.^{15}panta ceturtajā daļā paredzētā pārkāpuma, kā tiesiski nepamatotu un apšaubāmu, un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa spriedumā atsaukusies uz Latvijas APK 243.panta tiesību normām, izvērtējot pierādījumus lietā, kas ir pamatā spriedumā noteiktajam administratīvajam sodam /pers. D/ (turpmāk tekstā - Pieteicējs).

Citējot Latvijas APK 243.panta otro daļu, 289.^{6}pantu un 286.panta otro daļu, norādīts, ka lietās, kurās tiek lemts par personas sodīšanu, tiek piemērots princips, ka pamatotas šaubas tiek tulkotas par labu personai, kuru sauc pie likumā noteiktās atbildības un soda *(in dubio pro civis)*.

No lietas materiāliem, t.sk., no ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokola Nr.EZ 308363, kas sastādīts ceļu satiksmes negadījuma vietā 2015.gada 20.decembrī plkst.11.52 līdz plkst.13.50, /adrese/, Valsts policijas amatpersona norādījusi, ka šis dokuments, uz kura pamata savukārt sastādīts Pieteicēja apstrīdētais administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PC241064, sastādīts uz Pieteicēja paskaidrojumu pamata. Pieteicēja paskaidrojums pievienots lietas materiāliem. No Pieteicēja paskaidrojumiem, kas ir lietā, un uz kuru pamata sastādīts apstrīdētais administratīvais akts - administratīvā pārkāpuma protokols, vispār var konstatēt Pieteicēja vainu viņam inkriminētajā administratīvajā pārkāpumā, jo šie paskaidrojumi vienkārši nav izlasāmi un saprotami.

Pamatojoties uz 2010.gada 28.septembrī (prot. Nr.49 17.§) LR Ministru kabineta noteikumu Nr.916 5.punkta normām dokumentu izstrādā tā, lai visu tā glabāšanas laiku nodrošinātu dokumenta juridisko spēku un informatīvo funkciju, kā arī iespēju radīt dokumenta atvasinājumu. Pieteicēja 2015.gada 20.decembra paskaidrojumi, uz kuru pamata sastādīts šajā lietā apstrīdētais administratīvā pārkāpuma protokols neatbilst minētā normatīvā akta 5.punktā paredzētām prasībām, proti, šis dokuments nenodrošina šajā lietā informatīvo funkciju, t.i., nesniedz nepārprotamas ziņas par faktiem, uz kuru pamata valsts policijas darbiniekam 2015.gada 20.decembrī ceļu satiksmes negadījuma vietā Rīgā, /adrese/ bija tiesisks pamats piemērot Pieteicējam sodu par administratīvo pārkāpumu, kuru viņš nav izdarījis. Turklāt, kā redzams no lietas lapā 12 pievienotiem Pieteicēja paskaidrojumiem, šis dokuments vienkārši nav izlasāms, jo nav skaidri un nepārprotami saprotams tā saturs. No minētā izriet, ka 2015.gada 20.decembrī pastāvēja reālas šaubas par Pieteicēja vainu viņam inkriminētajā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Turklāt, šie Pieteicēja 2015.gada 20.decembra paskaidrojumi nav atzīstami par

pierādīšanas līdzekli Latvijas APK 243.[1]panta 5. punkta izpratnē, jo šādi Pieteicēja paskaidrojumi kādi pievienoti lietas materiāliem nav uzskatāmi par dokumentu, kas satur ziņas par faktiem, rakstveida vai citā formā.

Pie šādiem apstākļiem lietā, ievērojot, ka Administratīvā procesa likuma (turpmāk tekstā – APL) 107.panta ceturtās daļas tiesību normas administratīvajā procesā ievērot objektīvās izmeklēšanas principu, tiesai bija īpaši jāizvērtē faktiskie apstākļi lietā, kas ir pamatā Pieteicēja vainas pierādīšanai. Lietas faktiskos apstākļus var iedalīt tādos, kurus iespējams konstatēt ar uztveri un tādos, kuru konstatēšanā ir nepieciešams vērtējums. Tiesību zinātnē šādu vērtēšanu dēvē arī par faktisko apstākļu juridisko kvalifikāciju vai interpretāciju, kuras mērķis ir padarīt iespējamu tiesību normas piemērošanu. Tādejādi faktiskie apstākļi, līdzīgi pierādījumiem, ir tiesai jānovērtē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi, ievērojot loģikas likumus, zinātnes atziņas un taisnības principus, tāpēc faktisko apstākļu novērtēšanā būtu izmantojamas arī APL 154.panta pirmajā daļā ietvertie noteikumi. Faktisko apstākļu juridiskā novērtējuma gaitā piešķirot izšķirīgu nozīmi vienam apstāklim, tiesa var nonākt pie atšķirīgiem lietas risinājumiem. Šajā gadījumā faktisko apstākļu novērtēšana līdzinās APL 154.panta trešajā daļā noteiktajam tiesas pienākumam norādīt, kāpēc tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu.

Ievērojot Pieteicēja un liecinieku paskaidrojumus tiesas sēdē, no lietas materiāliem ir redzams, ka nav neapšaubāmu pierādījumu, ka Pieteicējs būtu izdarījis inkriminēto administratīvo pārkāpumu. Pie šādiem pierādījumiem un faktiem ir jāņem vērā Satversmes tiesas atzinums, ka administratīvo pārkāpumu lietas ir uzskatāmas par krimināllietām Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izpratnē (*Satversmes tiesas 2002.gada 20.jūnija sprieduma lietā Nr.2001-17-0106 6.1.punkts)* un jāievēro nevainīguma prezumpcija - nevienu nevar atzīt par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīt, kamēr viņa vaina nav pierādīta likumā noteiktajā kārtībā, kā arī visas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu pārkāpējam.

Tiesa izspriežot lietu nav likumā paredzētā kārtībā vērtējusi tos faktiskos apstākļus, kas bijuši pamatā Pieteicējam inkriminētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, proti:

1. policija 2015.gada 20.decembrī, ierodoties ceļu satiksmes negadījuma vietā, faktiski nemaz nevarēja konstatēt, ka Pieteicējs vadīja automašīnu alkohola reibuma stāvoklī, jo Pieteicējs nemaz neatradās automašīnā, turklāt automašīna neatbilda mehāniskā transportlīdzekļa, kas piedalās ceļu satiksmē raksturojošām pazīmēm, kuras paredz Ceļu satiksmes likuma normas un Ceļu satiksmes noteikumu tiesību normas;

2. policija administratīvā pārkāpuma protokolu sastādīja pamatojoties uz Pieteicēja paskaidrojumiem, kurus Pieteicējs sniedza faktiski neapzinoties to jēgu un saturu, jo bija ievērojamā alkohola reibumā;

3. Pieteicēja 2015.gada 20.decembra paskaidrojumi (1.l. 12) neatbilst dokumentu izstrādāšanas noteikumu prasībām, kamdēļ nav šajā administratīvā pārkāpuma lietā uzskatāmi par pierādīšanas līdzekli Latvijas APK 243.[1]panta 5.punkta tiesību normu izpratnē;

4. tiesa vispār bez vispusīga un objektīva vērtējuma devusi priekšroku lietā pierādījumiem, kas iegūti pie tādiem faktiskiem apstākļiem, kuri rada pamatotas šaubas par šajos pierādījumos fiksēto ziņu atbilstību konkrētiem un faktiskiem apstākļiem lietā, kā arī tiesa spriedumā pēc būtības nav sniegusi atbildi uz jautājumu, kādēļ, liecinieku liecības tiesas sēdē, nav tik nozīmīgas vai nav ņemamas vērā, tiesai konstatējot un sniedzot vērtējumu par konkrētās lietas apstākļiem, faktiem. Pieteicēja ieskatā, tiesa dodot priekšroku pierādījumiem, kas iegūti izbeigtā kriminālprocesā, pret šajā lietā tiesā tieši pārbaudāmiem pierādījumiem - Pieteicēja paskaidrojumiem un liecinieku liecībām, nav ievērojusi un ir pārkāpusi APL 154.panta trešo daļu un pirmo daļu, turklāt, šis tiesas pārkāpums novedis pie lietas nepareizas izspriešanas;

5. tiesa spriedumu faktiski un pēc būtības pamatojusi ar pierādījumu - aizdomās turētā nopratināšanas protokolu izbeigtā kriminālprocesā, kas nav fiksēts apstrīdētajā administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PC241064, jo šim apstrīdētajam protokolam pievienots tikai administratīvā pārkāpuma protokola Nr.EZ 308363 materiāls. Tādejādi tiesa spriedumu pēc būtības pamatojusi neievērojot Latvijas APK 243.panta piecpadsmitajā daļā paredzētās tiesību normas, kas paredz, ka administratīvā pārkāpuma lietā iegūtos pierādījumus fiksē administratīvā pārkāpuma protokolā.

Apelācijas sūdzībā tālāk norādīts, ka tiesa spriedumā norādījusi, ka dod priekšroku Pieteicēja liecībām, kuras tas sniedzis izbeigtā kriminālprocesā, nevis liecinieku liecībām un Pieteicēja 2016.gada 3.martā pašrocīgi veiktajiem ierakstiem apstrīdētajā administratīvā pārkāpuma protokolā, ka Pieteicējs nepiekrīt protokolam.

Norāda, ka Pieteicējs paskaidrojis tiesai, pie kādiem faktiskiem apstākļiem Pieteicējs sniedzis izbeigtajā kriminālprocesā sevi apmelojošas ziņas, proti, pēc būtības izbeigtajā kriminālprocesā aizdomās turētā nopratināšanas protokolu, procesa virzītājs sastādījis patstāvīgi, vadoties no izbeigtā kriminālprocesa materiālos fiksētajām ziņām. Pieteicējs tiesas sēdē paskaidroja, ka sniedzis sevi apmelojošas ziņas izbeigtajā kriminālprocesā ar mērķi atgūt brīvību un izkļūt no īslaicīgās aizturēšanas izolatora, kā to priekšā likusi procesa virzītāja.

Pieteicējam tiesa tiesas sēdē nav uzdevusi jautājumus par faktiskajiem apstākļiem, pie kādiem Pieteicējs sniedzis paskaidrojumus kriminālprocesa virzītājam un kā secināms no sprieduma tiesa šos faktiskos apstākļus pēc būtības nav vērtējusi vispār, tomēr priekšroku dodama pierādījumiem, kas nav fiksēti administratīvā pārkāpuma protokolā.

Bez tam, apelācijas sūdzībā norādīts, ka visi liecinieki šajā lietā tika brīdināti par kriminālatbildību, kas iestājas sniedzot nepatiesas liecības šajā lietā, un vienīgais iemesls - liecinieku draudzīgas attiecības ar Pieteicēju, kas tiesai licis šo liecinieku liecības vērtēt kritiski Pieteicēja ieskatā nav tiesiski pamatots apstāklis, lai tiesa priekšroku lietas iztiesāšanā dotu pierādījumiem, kuru iegūšana ir apšaubāma no tiesiskā viedokļa, kā arī pierādījumiem, kuri nav fiksēti administratīvā pārkāpuma protokolā, kā rezultātā tiesa iztiesājusi un izspriedusi nepareizi. Turklāt, tiesa izspriežot šo lietu ignorējusi APL 5.panta tiesību normas, kas paredz, ka administratīvajā procesā, it īpaši pieņemot lēmumu pēc būtības, iestāde un tiesa piemērojamo tiesību normu ietvaros veicina privātpersonas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.[20, 21]panta nosacījumiem, 2016.gada 25.maijā pieņemts lēmums par administratīvā

pārkāpuma lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Apstākļus, kas liecinātu par nepieciešamību apelācijas sūdzību izskatīt tiesas sēdē, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija nekonstatē. Noraidījums tiesas kolēģijas sastāvam nav pieteikts.

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma, bet pārsūdzētais spriedums atstājams negrozīts.

Latvijas APK 289.[22] panta pirmā daļa nosaka, ka apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās „a" nodaļas prasībām. Minētās nodaļas 289.[13] panta trešā daļa nosaka, ka, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai un šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, vispusīgi izvērtējusi pierādījumus un pamatoti atzinusi, ka /pers. D/ ir izdarījis Latvijas APK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzēto pārkāpumu. Līdz ar to tiesas kolēģija saskaņā ar Latvijas APK 289.[13]panta trešo daļu, pievienojas pirmās instances sprieduma motivācijai un to neatkārto.

/pers. D/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pierādīta ar sekojošiem pierādījumiem: administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC241064; - Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolu; - izdrukām no Alco Quant 6020; /pers. D/ 2015.gada 21.decembrī sniegtajām liecībām.

Tiesas kolēģija konstatē, ka ar administratīvās pārkāpuma lietas materiālos esošajiem pierādījumiem viennozīmīgi secināms, ka 2015.gada 20.decembrī plkst.11.38, Rīgā, /pers. D/ vadīja transportlīdzekli Audi A6 Avant, valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, pa Albatrosu ielu no Bauskas ielas puses /adrese/ virzienā, būdams alkoholisko dzērienu ietekmē. Minēto apstiprina lietas materiālais esošais 2015.gada 21.decembra lēmums par personas atzīšanu par aizdomās turēto, ar kuru /pers. D/ atzīts par aizdomās turēto noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā (par administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PC241064 norādītajiem apstākļiem). /pers. D/ atzina vainu minētā nozieguma izdarīšanā, par ko arī parakstījās. Kā arī no lietas materiālos esošā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes noziegumu izmeklēšanas biroja 2016.gada 15.februāra lēmuma par kriminālprocesa izbeigšanu krimināllietā Nr.11520100515 secināms, ka minētais kriminālprocess izbeigts, jo ceļu satiksmes negadījumā cietušajam konstatēti maznozīmīgi miesas bojājumi.

Apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka /pers. D/ administratīvā pārkāpuma protokola sastādītajā laikā un vietā nevadīja transportlīdzekli, bet to darīja viņa draugs, nav ticams un neatbilst pierādījumiem, kas atrodami administratīvās pārkāpuma lietā esošajos materiālos. Pirmās instances tiesas nolēmumā pamatoti norādīts, ka šādā veidā /pers. D/ vēlas izvairīties no administratīvās atbildības, kas paredzēta Latvijas APK 149.[15]panta ceturtajā daļā.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu arī apelācijas sūdzības iesniedzēja norādi, ka no viņa 2015.gada 20.decembra sniegtā paskaidrojuma nav saprotama paskaidrojuma būtība un paskaidrojums nav atzīstams par dokumentu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, jo /pers. D/ atbildība par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēta Latvijas APK 149.[15]panta ceturtajā daļā, pierādīta ar iepriekš norādītajiem pierādījumiem un /pers. D/ sniegtais paskaidrojums atbilstoši Latvijas APK 243.panta nosacījumiem ir atzīstams par pieļaujamu pierādījumu.

Tiesas kolēģija secina, ka /pers. D/ atsauce uz Administratīvā procesa likuma normām nav attiecināma uz konkrēto izskatāmo lietu, jo administratīvā pārkāpuma lietas izskata, ievērojot Latvijas APK nosacījumus.

Krimināllietu tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa ir izvērtējusi visus lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, ar spriedumā norādītajiem un izvērtētajiem pierādījumiem ir novērstas jebkādas saprātīgas šaubas par /pers. D/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, par kuru paredzēta atbildība Latvijas APK 149.[15]panta ceturtajā daļā, administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā, vietā un apstākļos.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pārkāpums ir pareizi kvalificēts atbilstoši Latvijas APK 149.[15]panta ceturtajai daļai, /pers. D/ piemērotais sods ir samērīgs ar administratīvā pārkāpuma smagumu un bīstamību, atbilstošs likuma prasībām.

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[21], 289.[22], pantiem, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2016.gada 11.maija spriedumu atstāt negrozītu, bet /pers. D/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese – referente B.Būmeistere

Tiesneses Z.Lagzdiņa

I.L.Zemīte